

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Het opschrift boven het kruis

En er was geschreven: JEZUS, DE NAZARENER, DE KONING DER JODEN

Joh. 19:19b.

Aan het kruis hangt Jezus als onzer één, uitgenomen de zonde. Geheel onschuldig is Hij veroordeeld tot de kruisdood. Met de misdadigers gerekend. Boven Zijn hoofd is op een plank, die vastgemaakt is aan het uitstekende deel van het kruis, in opdracht van Pilatus geschreven: Jezus de Nazarener, de Koning der Joden. Het staat er in het Hebreeuws, het Grieks en het Latijn. Welk doel Pilatus heeft gehad met dit opschrift, is waarschijnlijk om de spot met Jezus te drijven. Na aanvankelijk overtuigd te zijn van Zijn onschuld, blijkt de onverbiddelijke hardheid en kwaadwilligheid van Pilatus door op deze wijze de spot met Jezus te drijven. Daarmee wil Pilatus als het ware zeggen: Zie nu eens, wat een Koning! Het kruis is Hem tot een troon en de ijzeren nagelen in Zijn handen tot Zijn scepter. En de moordenaars die met Hem gekruisigd zijn, tot Zijn lijfwachten.

Pilatus heeft daarmee echter ook de Joden willen bespotten en hen belachelijk willen maken. Zie nu eens wat een Koning u hebt...

Toch bestuurde de Heere de hand van Pilatus, toen hij dit opschrift liet schrijven. Onwetende schreef hij de waarheid. Onwetend sprak bij daarmee uit dat Jezus door dit kruis Zijn Kerk zou verkrijgen, die Hem toekwam. Door Zijn bloed dat straks langs de kruispaal zal aflopen, ver-

krijgt Hij Zich een gemeente tot Zijn eigendom uit joden en heidenen. Pilatus moet zijns ondanks in deze woorden profeteren van de heerlijkheid en de zaligheid die juist van dit kruis zou uitgaan en waarvan de betekenis zich zou uitstrekken over de gehele wereld. De woorden boven het kruis geschreven, zijn immers waar!

Jezus, Zaligmaker. Hij zal Zijn volk zaligmaken van hun zonden. Hier hangt Immanuël, God met ons. Jezus zal voor allen die Hem gehoorzamen door Zijn kruisdood een oorzaak van eeuwige zaligheid worden. Hij is het werkelijk die zijn volk verlost van het grootste kwaad en hen brengt tot het hoogste goed. Daartoe zal Hij aan het kruis Zijn bloed storten, opdat de overtreding gesloten, de zonde verzegeld, de ongerechtigheid verzoend wordt en een eeuwige gerechtigheid wordt aangebracht.

Nazarener. Opgegroeid in Nazareth. Kan er uit Nazareth iets goeds komen? In het oog van een mens is Hij niets. Een verachte rabbi. Zelfs niet in tel bij zijn plaatsgenoten. Geen gedaante noch heerlijkheid. Geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben.

Koning. Ondanks zijn nederige afkomst is Hij Koning. De Koning der koningen. Van eeuwigheid heeft de Vader Hem gezalfd over Sion, de berg Zijner heiligheid. Hij is geen

Koning over een aards koninkrijk, maar over een geestelijk Koninkrijk, dat Hij vergadert door Woord en Geest. Aardse koningen moeten de kroon afleggen als ze sterven, maar Jezus verkrijgt Zijn kroon door Zijn dood. Want in Zijn dood overwint Hij de dood, de hel en het graf.

Koning der Joden. Dat heeft de Joden het meest gestoken. Toch is ook dit waar: Hij is gekomen tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Hij is gekomen om op te richten de stammen Jakobs en weder te brengen de bewaarden in Israëel. Deze Koning is hen van Israëls God gegeven. Hij is een Koning, van de Vader ook gegeven tot een Licht der heidenen.

Veel Joden hebben het opschrift boven het kruis gezien. Ook veel heidense soldaten. Toen de kruisiging voorbij was, zijn de meesten van hen weer naar Jeruzalem gegaan. Ze gingen over tot de orde van de dag. Een hoofdman over honderd heeft er iets van verstaan wat het opschrift inhield, toen hij riep: 'Waarlijk, deze Mens was rechtvaardig'.

En hoe is dat voor u? Heeft het opschrift boven het kruis van Jezus voor u waarde en betekenis gekregen? Hebt u het in de doorleving van uw schuld en zonde moeten beken-

Inhoud

Meditatie:	
Het opschrift boven het kruis	.. 1
Bijbelstudies: De Heere is sterker dan alle vijanden (3)	... 2
Judas ook? (2) 3
Evangelisatie onder vreemdelingen 4
Kerknieuws 6
Curatorium van de Theologische School 7
Berichten 11
Predikbeurten 12

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
F. Bolstraat 12, 2981 CC Ridderkerk
tel. 0180-425915.

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: C.G. van Es
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.

Abonnementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk
aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor
abonnementsgelden: 64327.

Alle advertenties aan:

Administratie van de Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Friso Hof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: f 24,00 = €11,- per
halfjaar (te betalen per 1 april en 1
oktober d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:
Luchtpost:
Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.
Zeepost:
Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

Advertenties f 1,10 = €0,50,- per mm.
Familieberichten
f 0,85 = €0,40,- per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk
donderdagmorgen in bezit van de
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

nen met een verslagen hart: Hij hangt daar, omdat ik gezondigd heb en gedaan heb dat kwaad is in Gods oog. Hij is daar aan het kruis genageld, omdat ik verdiend heb onder de openbaring van de toorn van God voor eeuwig te verzinken.

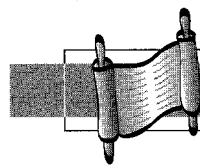
Zie dan op het kruis en lees wat er boven Zijn hoofd staat: Jezus Christus, de Koning der Joden. Daar hangt Jezus, de Zaligmaker, die zo laag wilde afdalen en vlees en bloed wilde aannemen om in Zijn menselijke natuur plaatsbekledend te betalen wat u schuldig bent. Hij is de Borg en Zaligmaker voor Zijn Kerk. Door Zijn volbrachte arbeid is de hitte van Gods gramschap geblust. De gramschap die billijk tegen u ontstoken was.

Zullen we aan zulk een Zaligmaker

schouderophalend voorbijgaan, zoals zovelen bij het kruis? Hij is de Koning. Hij komt om de aarde te richten. Hebben we het met de moordenaar leren belijden: Wij toch rechtvaardiglijk, want wij ontvangen straf, waardig hetgeen wij gedaan hebben? Zie dan op Hem in Wie een volheid van genade en waarheid is te vinden. Weigeren we te bukken en te buigen voor deze Koning, dan zal Hij ons straks hoeden met een ijzeren roede. Hij zal de wijnpersbak van de wijn des toorns en der gramschap des almachtigen Gods treden. Wie zal dan bestaan voor Hem, Die op Zijn kleed en op Zijn dij geschreven heeft: Koning der koningen en Heere der heren?

H.I.Ambacht,

ds. W. Silfhout.

Bijbelstudies

De Heere is sterker dan alle vijanden

Nehemia 4

(3)

Bewogen om Gods eer

We zagen de vorige maal, dat het Nehemia ging om Gods eer. Daarom bad hij of de Heere de ongerechtigheid van die spotters niet wilde toedekken en hun zonde niet wilde uitdelgen. Het was alsof Nehemia de Heere opriep Zelf op te komen voor Zijn eer. Die spotters, Sanballat en Tobia, hadden immers de Heere getergd (vers 5). Kennen wij iets van die bewogenheid om Gods eer? Zijn wij niet veel te slap en te halfslachtig geworden in onze tijd? Kunnen wij het hebben dat de Naam des Heeren in onze samenleving op grote schaal vertrapt wordt, dat Zijn dienst versmaad wordt, dat Zijn dag ontheiligd wordt? Hebben wij ons niet al te zeer teruggetrokken in onze eigen kleine kring, terwijl wij de samenleving en de wereld om ons heen maar aan hun lot overlaten? Laten Gods kinderen maar eens spreken, wanneer zij nu echt de eer des Heeren op het oog hebben. O, dan is er geen plaats meer voor halfslachtigheid. Zouden wij niet moeten smeken om de geest van Nehemia?

Maar weet u wat het grootste wonder is? Dat Christus volmaakt Gods eer heeft bedoeld. In en door Christus zal God verheerlijkt worden in het *zaligen* van zondaren. Maar ook aan de andere kant, en dat zien we hier, in de *ondergang* van de goddelozen. Denkt u daar wel eens aan? In de dag van het oordeel zullen de verlost en de Heere gelijk geven in Zijn vonnis over de goddelozen. Daar mocht Nehemia iets van hebben. Daarom bad hij of de Heere de zonde van die spotters niet wilde toedekken. Denkt u zich dan eens in, wat het zijn zal als u onbekeerd zou sterven en uw bekeerde vader of moeder God zou verheerlijken in uw eeuwige veroordeling. Want al Gods kinderen zullen dan aan Gods kant staan. Laat het u toch aangrijpen nu het nog de genadetijd is en de dag der zaligheid.

Verder bouwen

Nehemia mocht al die spot van Sanballat en Tobia dus overgeven in Gods hand. Wat is dat een gezegende plaats! Maar hij mocht ook verder bouwen ondanks alle spot en smaad. "Doch wij bouwden de muur, zodat

de ganse muur samengevoegd werd tot zijn helft toe; wat het hart des volks was om te werken.” (vers 6). Wat een heerlijk getuigenis mocht Nehemia geven over het volk. Hun hart was om te werken. Nee, het was bij hen geen werkheiligheid. In dat opzicht is van nature ons aller hart om te werken. We willen werken om zalig te worden, om tot God op te klimmen. Hoe kunnen ook ontdekte zondaren opkomen uit het werkverbond. Als de Heere maar geduld met ons heeft, dan zullen wij Hem alles betalen. Wat kunnen we ons dan inspannen in dat geestelijke werkhuis om met onze werken de Heere te behagen. Gelukkig als de Heere ons ervan afbrengt en ons doet zien dat in het licht van Zijn Wet en van Zijn heilig recht onze beste werken tekort schieten en met zonde zijn bevlekt. Dan ontvallen ons al onze werken en blijft er niet anders over om op te hopen dan genade alleen. Genade, die de Heere bewijst niet op grond van onze werken, want dan is het geen genade meer, maar op grond van de werken van een Ander, de werken van Christus.

Wanneer we hier echter lezen, dat het hart des volks was om te werken, dan was dat geen werkheiligheid maar *liefde*. Hun harten brandden van liefde. Als het hart van liefde brandt, dan leeft het in het hart:

Mijn hart o Hemelmajesteit,
is tot Uw dienst en lof bereid.

Dat is geen werken om het zelf te verdienen, maar dat is een werken uit wederliefde omdat de Heere al onze eer en liefde zo eeuwig waardig is. Zo was het in het hart des volks. Als het goed is dan is de arbeid in Gods Koninkrijk een zaak van het hart, van de liefde van het hart. De Heere ziet altijd ons hart aan. Hoe is uw hart voor God? Kan de Heere in uw hart zien? Bekering is altijd allereerst een zaak van het hart. Het is de Heilige Geest Die in de bekering het hart vernieuwt. Maar dan zal dat hart ook goede werken voortbrengen als vruchten van het geloof en van de liefde. En zo was het hart des volks om te werken. Ja, zo mochten zij onder leiding van Nehemia verder bouwen.

De vijand geeft het niet op

De vijand zat niet stil bij de bouw van de muren van Jeruzalem. Ook als de harten branden van liefde geeft de vijand het echt niet op. Dat deed hij

ook hier niet. Toen de vijand merkte, dat de spot van Sanballat en Tobia niet baatte, kwam hij met een volgende pijl op zijn duivelse boog. Toen de vijanden zagen dat de bouw vorderde, maakten zij een verbintenis (vers 8), dat wil zeggen, dat zij een aanslag beraamden. Zij maakten een plan om door een verrassende aanval de stad binnen te dringen. Zij vormden daartoe een grote coalitie van Arabieren, Ammonieten en Asdodieten onder leiding van Sanballat en Tobia (vers 7). Altijd weer zien we door de geschiedenis heen die coalitie tegen de zaak des Heeren. Hoe verschillend de vijanden ook zijn, maar ze zijn één in hun haat tegen God, Zijn werk en Zijn volk. Die coalitievorming de eeuwen door loopt uit op Openb. 17. Daar lezen we over een coalitie van vijanden tegen het Lam. En dan staat er zo opmerkelijk in Openb. 17:13: “Dezen hebben enerlei mening.” De vijandschap tegen God en Christus bindt alle vijanden samen, hoe verschillend zij ook mogen zijn. Toen het tegen Jezus ging werden Herodes

en Pilatus vrienden. Had Gods Kerk toch meer die eenheid!

Goddelijke bewaring

De Heere echter bewaart Zijn volk: Nehemia hoorde van die duivelse plannen. Het werd hem verteld door Joden, die woonden in plaatsen waar de vijanden zich bevonden. Er staat in vers 12, dat zij het “wel tienmaal zeiden”. De vijanden wilden hun plannen geheim houden, maar van alle kanten werd het Nehemia verteld. Zie daar Gods hand en Gods zorg. Zo kon Nehemia maatregelen nemen. En de eerste maatregel was het gebed. “Maar wij baden tot onze God.” (vers 9). Zet er maar een grote streep onder. Als het goed is dan is het gebed altijd het eerste. Een biddend leven, juist ook in strijd en aanvechting, is een gezegend leven. Het is niet te vergeefs de Heere aan te roepen. Hij zal nooit beschamen degenen die hopen op Hem wachten.

(wordt vervolgd)

Zeist, ds. J.J. van Ekeveld.

Judas ook?

(2)

De vorige week verdiepten we ons in de vraag *of Judas ook aanwezig is geweest aan de tafel toen de Heere Jezus het Heilig Avondmaal heeft ingezet*. Luisterend naar de Schrift ontdekten we dat het niet eenvoudig is uit de woorden van de evangelisten een stellige conclusie te trekken. In een tweede en laatste artikel over deze kwestie willen we eens luisteren naar het antwoord dat sommige godgeleerden op de vraag hebben gegeven.

Stemmen uit het verleden

We beginnen met *Augustinus*. Hij is van oordeel dat Judas het Avondmaal heeft meegebruikt. Daarin wordt hij gesteund door de meeste kerkvaders en – later – door de Roomse theologie. Overigens heeft Augustinus in dit verband een treffende uitspraak gedaan, die het waard is onthouden te worden, namelijk dat de overige discipelen het Brood Christus hebben gegeten, maar Judas alleen Christus' brood.

Calvijn haalt deze uitspraak van de grote kerkvader aan. Het herinnert ons aan de ook onder ons wel gebezigde uitdrukking dat hij, die zonder waar geloof het sacrament gebruikt, niet anders ontvangt dan een stukje brood en een slokje wijn.

Dan de mening van *Calvijn*. In het vierde boek van zijn *Institutie* heeft hij een lang zeventiende hoofdstuk gewijd aan het Heilig Avondmaal. In dat hoofdstuk heeft hij een aparte paragraaf (IV,17,34) besteed aan de opvatting van Augustinus. Hier gaat Calvijn er zonder meer van uit dat ook Judas heeft deelgenomen aan het eerste Avondmaal. De bekende ds. H.E. Gravemeijer, die in zijn *Leesboek over de Gereformeerde Geloofsleer* (1887) een voortreffelijk hoofdstuk aan de kwestie wijdt, heeft erop gewezen dat vele latere gereformeerde godgeleerden Calvijn hierin zijn bijgevallen, zoals Ursinus en Bullinger. Daar staat echter tegenover dat even vermaarde mannen de tegenovergestelde mening

waren toegedaan. Zo heeft volgens Zanchius, Gomarus, Hoornbeeck, Petrus van Mastricht en Johannes à Marck de apostel Judas niet aangezeten aan het eerste Avondmaal! Hun voornaamste argument was – we herinneren de lezer aan het artikel van de vorige week – dat Judas direct na het ontvangen van de ‘bete’ uit de opperzaal is vertrokken. Dit moet de bete van de paasmaaltijd zijn geweest, want bij het Avondmaal kwam geen bete te pas! Misschien herinnert de lezer zich de moeilijkheid die we vorige week hebben genoemd, namelijk dat de evangelist Lukas vermeldt dat de Heere Jezus ná het Avondmaal de verrader heeft ontmaskerd door te zeggen: ‘Doch ziet, de hand desgenen die Mij verraadt, is met Mij aan de tafel’. Dat hebben de laatstgenoemde theologen natuurlijk óók wel geweten. Zij hebben er echter – terecht! – op gewezen dat Lukas de gewoonte heeft *zakelijk* te vertellen en lang niet altijd naar de tijdsorde. Met andere woorden: het is Lukas er niet voornamelijk om te doen ons te laten weten wannéér Jezus iets heeft gezegd, maar wát Hij heeft gezegd.

Artikel 35

Maar er is nóg een moeilijkheid. In onze *Nederlandse Geloofsbelijdenis* noemt Guido de Brès ook de naam van Judas. In artikel 35 (dat over het Heilig Avondmaal gaat!) zegt hij dat de goddeloze wel het sacrament ontvangt tot zijn verdoemenis, maar niet de waarheid van het sacrament, ‘gelijk als Judas en Simon de tovenaars beiden wel het sacrament ontvingen, maar niet Christus, Die door datzelve betekend wordt...’. Ds. G.H. Kersten gaat in zijn *Gereformeerde Dogmatiek* op dit punt ook in. Hij noemt beide opvattingen en vermeldt ook artikel 35. Hij laat de zaak wat in het midden. Wel wijst hij de opvatting van dr. A. Kuyper af, die de moeilijkheid meende te kunnen oplossen door te stellen dat Guido de Brès in de Geloofsbelijdenis bedoeld heeft te zeggen dat Judas het sacrament van de *besnijdenis* heeft ontvangen. ‘Dit ligt niet voor de hand’, schrijft ds. Kersten, en dat stemmen we toe. De laatste opmerking die hij over de zaak maakt, is ook onze aandacht nog wel waard: ‘Zo de Heere Judas tot het Nachmaal heeft toegelaten, heeft Hij ons wel een sterk sprekend

voorbeeld gegeven, dat Zijn dienaars over de geestelijke staat des harten niet hebben te oordelen en op grond daarvan, dat zij iemand onbekeerd achten, hem het Avondmaal niet mogen weigeren.’

Toch blijft de uitspraak van Guido de Brès niet eenvoudig te verklaren. Een theoloog als Bernhardinus de Moor heeft er op gewezen dat onze Geloofsbelijdenis niet uitdrukkelijk zegt dat Judas en Simon de Toveraar het sacrament van het Heilig Avondmaal hebben ontvangen. Er wordt in artikel 35 slechts opgemerkt dat de sacramenten wel met de betekende zaken samengevoegd zijn, maar dat zij zo niet door allen worden ontvāngen. Volgens De Moor bedoelt Guido de Brès dat Judas het sacrament van het Pascha heeft gegeten en Simon de Toveraar de Doop heeft ontvangen. Gravemeijer is van oordeel dat ‘Judas zekerlijk het Avondmaal niet heeft genoten’. Degenen die menen van wél mogen volgens hem hen die het ontkennen niet verdenken of bezwaren. En dan zegt hij iets belangrijks: ‘Vooral mag men dit niet doen met een beroep op het gezag der Belijdenis, deels wijl deze het niet eens met ronde woorden zegt, deels omdat het een geschiedkundig en niet een leerstellig vraagpunt is’.

Een conclusie?

Misschien is de lezer zo langzamerhand benieuwd geworden naar de mening van de schrijver van deze artikeltjes. Nu, die schrijver heeft niet de gedachte hier het beslissende woord te kunnen spreken. Wel wil ik nog even aanknopen bij de laatste woorden van Gravemeijer. Het gaat hier niet om een van de grondstuk-

ken van de leer. Het is geen ‘leerstellig vraagpunt’. Liever nog dan van een geschiedkundige vraag te spreken – zoals Gravemeijer doet – zou ik het een *uitlegkundige* vraag willen noemen. Het betreft hier immers de exegese (uitleg) van Gods Woord en die exegese is vrij, volgens het oude gereformeerde standpunt – mits zij althans blijft binnen de duidelijke uitspraken van de Heilige Schrift zelf. We zagen uit het eerste artikel dat uit de Schrift niet met voldoende zekerheid is af te leiden of Judas aan het eerste Avondmaal heeft aangezeten, of niet. Vraagt men mijn persoonlijke mening, dan zeg ik, alles overziende: ik meen van niet. Vooral de gang van zaken zoals die in Johannes 13 staat beschreven, brengt me tot die overtuiging. Maar ik laat ieder graag vrij er anders over te denken. Nogmaals: het betreft hier een *uitlegkundige* vraag. Dat wil niet zeggen een onbelāngrijke vraag. Als één ding maar vast staat: er is een vraag die van onvergelijkbaar veel meer gewicht is, namelijk deze: zou de Heere *mij* wel aan Zijn heilige tafel willen zien en dulden? Zijn daar in mijn hart en leven de kenmerken van de oprechte avondmaalganger, zoals die in ons oude, klassieke formulier worden genoemd? Als we op de vraag die we nu in twee artikelen hebben besproken uiteindelijk geen antwoord weten, zal ons dat niet schaden. Maar het zal ons wel schaden als wij vreemdelingen blijven van dat oprechte geloof, dat uit de mond des Heeren horen mag: ‘Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven!’

Capelle aan den IJssel,

ds. A. Moerkerken

Evangelisatie onder vreemdelingen

– voetangels en klemmen –

Een beetje zenuwachtig waren ze wel. Niet alleen de bijbelschoolstudenten, maar ook de jonge zendeling. Deputaten waren op bezoek vanuit Nederland. Visitatie heette dat. Het werk werd in ogenschouw genomen. Naar de vrucht werd onderzoek gedaan. De Bijbelschool kreeg ook een beurt. Belangstellend keken de

deputaten om zich heen. Vragen werden gesteld. antwoorden gegeven. En toen ging er iets mis. Een van de dominees uit Nederland was met Ambrose uit Nederland was met Ambrose in gesprek geraakt. Wat leer jij nu op deze school? Preken, zei de student met opgewekte stem. En heb je dat geleerd?, zo was de tweede vraag. Kun jij preken? Even bleef het stil. Ambrose wist duidelijk geen

raad. Zijn ogen flietsten heen en weer. En toen kwam het antwoord, heel aarzelend: Yes sir (ja meneer). Kortsluiting was het gevolg. Het gesprek stokte. Had ie nou maar gezegd: Mocht ik dat nog eens leren... Maar hij kende die woorden niet. En hij was ook niet zo slim als wij, met onze nederige hoogmoed. Toch lag hij wel eens te worstelen, als het zondag werd. En dikwijls zei hij: O God, ik leer het nooit!

Een week later zat hij bij de jonge zendeling in huis. Hij had wel gevoeld dat er iets mis gegaan was in dat gesprek. De zendeling probeerde het uit te leggen. Waarom zei je het niet gewoon zoals het ligt in je hart, Ambrose? Och, zei de student, ik wilde dat wel zeggen, maar ik dacht: die mannen komen kijken of jullie het goed doen, en ik was bang, als ik zou zeggen dat ik na zoveel jaar nog steeds niet preken kan, dat ze u direct zouden oppakken en meenemen naar Nederland. Die beste Ambrose!

Er gaat nogal eens wat mis in de communicatie tussen twee culturen. Meer dan we soms beseffen. Zending en evangelisatie zijn een opdracht van de Koning der Kerk. Dat houden we vast. Het is een mooi werk, maar ook een moeilijk werk. Dat geldt zeker van de arbeid onder vreemdelingen. Maar er zijn ook storingen op de lijn. In het vorige artikel hebben we stilgestaan bij de opdracht en allerlei motieven. Voetangels en klemmen zijn er ook. Daar gaat het ditmaal over.

Eenzijdig allochtonenwerk

Het is mogelijk dat we ons in het evangelisatiewerk eenzijdig gaan richten op buitenlanders en dat we intussen onze Nederlandse buurman vergeten. In zekere zin is dat wel te verklaren. Nederlanders zijn vaak zo gereserveerd, zo bot, zo verstandelijk. Soms heeft men zich losgemaakt van de kerk en wil men er niets meer mee te maken hebben. Soms heeft men nog nooit een kerk vanbinnen gezien, maar men glimlacht wat meewarig om die 'streng-gelovigen'. Bij buitenlanders krijg je soms meer respons. Er zijn kinderevangelisatieclubs die bijna alleen uit donkere kinderen bestaan. En via de kinderen komt men soms in contact met de ouders. Zo gaat dat. Op zichzelf is dat ook verblijdend, maar laten we oppassen voor een eenzijdige

gerichtheid. Ook onze 'landgenoten' hebben een ziel te verliezen voor de eeuwigheid. Ook zij worden geroepen om de Heere te zoeken en te dienen.

Het gevaar van zelfvoldaanheid

Een volgende voetangel heeft te maken met onze eigenliefde. We zijn bezig met buitenlanders en het lijkt goed te gaan. Wat maakt ons nu zo blij? We voelen ons gewaardeerd. Het staat ook wel een beetje stoer om met buitenlanders goede contacten te hebben. Het is zelfs avontuurlijk. In ieder geval hebben zij ons nodig en zijn ze afhankelijk van onze hulp. Dat geeft een goed gevoel, maar het is onecht. Begrijp me niet verkeerd. Ik zeg niets ten nadele van hen die oprecht begaan zijn met hun medelanders in hun tijdelijke en geestelijke noden. Waren die er maar meer! We moeten echter onszelf kritisch bekijken en eerlijk onderzoeken, juist als we zo hard lopen. Waar doen we het voor? En wat bedoelen we ermee?

Onbijbels activisme

Er kan een grote drang zijn om te evangeliseren. "We moeten getuigen", zo wordt er gezegd. Dat zal waar zijn. Maar wat is getuigen? En waaruit komt dat voort? Als God een mens bekeert, wordt hij steeds stiller. Kinderen worden niet pratend geboren, maar schreiend. Zo is het geestelijk ook. Op Gods tijd zullen die kinderen spreken. Eerder niet. Intussen spreken ze ook door hun leven, hun eenvoud en vooral hun ootmoed. Daar gaat iets van uit. Dat voelt zelfs een wereldling die van godsdienst totaal geen verstand heeft.

Nu is het mogelijk dat men genade bespreekt en toch niet bezit. Men mist de bijbelse kenmerken van Godsvreze en godzaligheid. Het gevaar is dan groot dat men daarvoor compensatie zoekt. Bijvoorbeeld door te 'getuigen'. Men zoekt dan zijn heil in actief bezig te zijn in evangelisatiewerk. Men wil getuigen, en eigenlijk wil men het niet eens. Men moet nog zo veel. Men heeft een hang naar evangelische kringen, maar eigenlijk leeft men onder de wet. Men wil de Christus uitdragen, maar in feite staat de christen op de voorgrond. Kortom, een onbijbels activisme. Gevaarlijk voor de kerk en heilloos voor de buitenlander.

Gebrek aan kennis van de cultuur

Wie met buitenlanders in aanraking

komt, wordt meer dan eens getroffen door hun vriendelijkheid en gastvrijheid. Aan de oprechtheid daarvan hoeft u niet te twijfelen, maar een en ander heeft soms ook te maken met hun cultuur. Als we dat niet beseffen, kunnen er licht misverstanden ontstaan in de communicatie. Een voorbeeld daarvan hebben we al genoemd aan het begin van dit artikel. Relaties vormen een belangrijk element in de cultuur van Afrikaanse en Arabische volken. Mensen zijn belangrijker dan dingen. Gezichtsverlies moet daarom zoveel mogelijk voorkomen worden, ook bij een ander. Nodigen wij een buitenlander uit om naar de kerk te komen, dan kan hij zeggen: "Ik kom" (soms met de toevoeging: "Als God het wil"). Misschien is hij helemaal niet van plan om te komen, maar hij zegt het op zijn eigen manier. Hij wil u niet beledigen, maar u kent de code niet. Komt hij die zondag niet opdagen, dan bent u wellicht teleurgesteld. Hij had het toch beloofd? Misschien wordt u zelfs boos en vormt zich de gedachte dat buitenlanders je maar wat voorliegen. Een beetje inzicht in de betreffende cultuur is dus bepaald niet overbodig. Wie de moeite niet neemt zich daarin te verdiepen, loopt het gevaar als een olifant door de porseleinkast heen te gaan.

Nu is het maken van fouten en blunders op zichzelf onvermijdelijk. Men zal er u ook niet hard om vallen, als men ziet dat u van uw fouten wil leren. Maar dat laatste moet blijken. Als iemand bijvoorbeeld zijn Bijbel op de grond legt, kan een moslim maar tot één conclusie komen: die Bijbel is voor u geen eerbiedwaardig boek. In de meeste culturen is het taboe om iets aan te geven of aan te pakken met de linkerhand. Dat geldt ook voor het over elkaar heen slaan van de benen bij het zitten (de schoenool of voetool wordt zichtbaar, een teken van verachting). Het zijn zomaar wat voorbeelden.

Omgangsregels tussen de beide geslachten

We noemen nog iets dat van groot belang is: bezoek als man nooit een buitenlandse vrouw, wanneer haar man niet aanwezig is. En omgekeerd: bezoek als vrouw nooit een man wanneer zijn vrouw niet aanwezig is. En als zo'n man ongetrouwd is? Dan geldt dat evenzeer! En al het bezoekende meisje of de bezoekende

(jonge) vrouw zelf ongetrouwd is? Dan geldt dit alles nog des te meer! We kunnen dit niet genoeg benadrukken.

In vele niet-westerse culturen zijn de omgangsregels tussen mannen en vrouwen strak geregeld. In onze Europese samenleving is daar nauwelijks gevoel voor. We zijn ook wat dat betreft geheel op drift geraakt. Alles kan en mag. En als het niet kan, moet het kunnen. Op buitenlanders maakt ons land een losgeslagen, zedeloze indruk. Houd dit bij uw contacten in het achterhoofd. Er zijn kerkelijke meisjes die goedbedoeld aan het evangeliseren gaan, maar door hun kleding en gedrag de indruk wekken dat ze 'gratis verkrijgbaar' zijn. En helaas moet gezegd worden: soms is men ook geëindigd in het vlees. Hoeveel schade dit toebrengt aan de Naam des Heeren en de zaak van Gods Kerk, is met geen woorden uit te drukken.

Buitenlanders worden heel bijzonder

De cultuur van buitenlanders is niet zoals de onze. Dat moeten we goed vasthouden. We kunnen echter ook doorslaan naar de andere kant. Dan gaan we het eigene van een cultuur zo benadrukken dat er niets meer overblijft van het gemeenschappelijke. Het menselijk geslacht is echter "uit enen bloede geschapen" (Hand. 17:26). Buitenlanders zijn gewoon mensen, net als wij. In de gemeente is er een plaatsje, ook voor hen. Er wordt soms gepleit voor 'etnische kerken' (Ghanezen bij Ghanezen, Hollanders bij Hollanders, enzovoort). Men houdt aparte kerkdiensten, zelfs op zondag. En men verdedigt dat onder meer door te wijzen op het taalverschil. Zo wordt opnieuw een muur opgericht (zie echter Efeze 2). Daarbij vergeet men dikwijls dat voor een niet-westerling een kerkdienst al goed kan zijn, ook wanneer hij niet alles begrijpt, maar welkom is en wanneer er iets uitgaat van de prediking en het samenzijn. Uiteraard is het fijn als er voor hem vertaald kan worden.

Geen begrip in de gemeente

Is er geen begrip of steun van de gemeente, dan wordt het wel heel moeilijk. Wij kerkmensen kunnen zo gemakkelijk afstoten. Er komt bijvoorbeeld een man met een leren jack en lang haar de kerk binnen, en

we gaan allemaal zitten kijken. Hoe moet die man zich nu voelen? Wat is nu onze grootste zorg? Die kleding en dat uiterlijk? Nee, ik zeg niet dat het onbelangrijke dingen zijn. U mag iemand daar gerust op wijzen, op het juiste moment en op de juiste toon. Als het Woord beslag legt, komen die dingen vast wel in orde. En zeker als God iemand in het hart grijpt! Zien we daar naar uit? Wat is nu onze grootste zorg?

Loslaten van de bevindelijke waarheid

In de kerk verlangen wij dat een eerlijke boodschap gebracht wordt, de boodschap van recht en genade. In het evangelisatiewerk mag het niet anders zijn. De zuivere waarheid moet er klinken: de waarheid van de drie stukken, de twee wegen en de ene Naam tot zaligheid. Natuurlijk moet die op een eenvoudige, bevattelijke manier worden gebracht, maar er mag van de inhoud niets worden afgedaan. Wat is het erg als een lid van onze gemeenten aan buitenlanders gaat uitleggen wie Calvijn was en hoeveel kwaad die man heeft aangericht met zijn leer van de predestinatie! Wat is het verdrietig als asielsezoekers bij verhuizing worden doorverwezen naar een gemeente waar alle gedoopte leden worden gehouden voor kinderen des verbonds die eigenlijk alles al bezitten! Hier en daar lijkt het weleens of mensen zich nestelen in het evangelisatiewerk die iets anders nastreven en elders niet aan bod komen. Is het dan een wonder dat het vertrouwen binnen de

gemeente verloren gaat en dat velen zelfs kopschuw worden ten aanzien van het evangelisatiewerk?

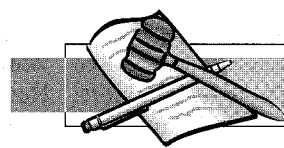
Kwetsbaar werk

Het moet toegegeven worden: evangelisatiewerk is kwetsbaar. Het gebeurt immers dicht bij huis. Zending wordt meestal bedreven in de 'bush', ver weg bij ons vandaan. Wie ziet wat daar gebeurt? Evangelisatie ligt letterlijk op straat, vlakbij en zichtbaar voor ieders oog. Dat moet een buitenstaander mild doen zijn in zijn kritiek. De beste stuurlijn staan immers aan wal? Maar het moet de werkers eerlijk en voorzichtig maken. Ze hebben een bijzondere verantwoordelijkheid.

Moedeloosheid

Wanneer we letten op al de voetangels en klemmen die inmiddels genoemd zijn, zou een mens de moed verliezen. Wanneer we zien op de soms geringe resultaten van het werk, wordt het dubbel zwaar. En wanneer we daarbij indrukken krijgen van onze eigen onbekwaamheid, zouden we zeggen: het is onmogelijk. Toch is het bovenstaande niet geschreven om te ontmoedigen. Integendeel. Het is veeleer een waarschuwing voor dwaze overmoed en een aansporing om hogerop te zien. Er zijn soms tijden dat een mens niet meer verder kan. Maar ook dan blijft het waar: "Bij de mensen is het onmogelijk, maar niet bij God; want alle dingen zijn mogelijk bij God" (Markus 10:27).

Veenendaal, ds. C. Sonneveld.

Kerknieuws

Aangenomen:

naar Nieuwerkerk (Zld): ds. A.J. Gunst te Benthuisen;
naar Oud-Beijerland: ds. C. van Krimpen te Urk;
naar Veen: ds. P. Melis te Genemuiden.

Beroepen:

te 's-Gravenhage; ds. J. Driessen te Doetinchem,
te Goudswaard: ds. P. Melis te Genemuiden,
te Leiderdorp: ds. C.J. Meeuse te Nunspeet;
te Lelystad en te Utrecht: ds. W. Harinck te Woerden;

te Middelburg-Centrum: ds. M. Karens te Werkendam;
te Westzaan: ds. L. Blok te Ermelo;
te Yerseke: ds. J.W. Verweij te Tricht-Geldermalsen.

Bedankt:

voor Beekbergen, voor Goudswaard en voor De Valk-Wekerom: ds. P. Melis te Genemuiden;
voor Katwijk aan Zee: ds. A. Bac te Bodegraven;
voor Mijdrecht: ds. A.M. den Boer te Dirksland;
voor Oudemirdum: ds. J. Schipper te 's-Gravenpolder.

Curatorium van de Theologische School

Zo de Heere wil en wij leven zal het Curatorium van de Theologische School vergaderen op maandag 27, dinsdag 28 en woensdag 29 mei 2002. Deze dagen zullen in het bijzonder bestemd zijn om die personen te horen die wensen toegelaten te worden tot het volgen van de lessen aan onze Theologische School. Alleen die personen kunnen worden gehoord, die een attest van hun kerkenraad hebben ontvangen. Bij de aanmelding dient aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- a.- degene die zich aanmeldt, moet minstens één jaar lid zijn van de Gereformeerde Gemeenten.
- b.- bij de aanmelding behoort een door de kerkenraad verleend attest ingesloten te zijn. Dit attest is aan de betrokkene persoonlijk overhandigd.
- c.- de schriftelijke aanmelding moet vóór 30 april in het bezit zijn van de secretaris van het Curatorium.

Wanneer een aanmelding bij het Curatorium is binnengekomen, wordt aan de betreffende kerkenraad een formulier toegezonden ter invulling. Hierop dient ook de uitslag van de gehouden stemming te worden vermeld, met afzonderlijk de stemmenverhouding van ouderlingen en diakenen. Aan de persoon die zich heeft aangemeld, wordt een formulier toegezonden waarop de persoonlijke gegevens door de betrokkene dienen te worden vermeld. Als de gemeente vacant is, is het noodzakelijk dat de consulent aanwezig is op de kerkenraadsvergadering. Op het betreffende formulier dient de mening van de consulent door hemzelf te worden weergegeven. Genoemde formulieren dienen zo spoedig mogelijk aan de secretaris van het Curatorium te worden teruggezonden. Aan de betrokkene wordt tijdig bericht op welk adres en tijdstip hij verwacht wordt om gehoord te worden. Alle correspondentie moet worden gericht aan de secretaris van het Curatorium, ds. J.W. Verweij, Tunnelweg 18, 4191 KJ Geldermalsen.

Met ernst wil het Curatorium de kerkenraden opwekken slechts aan die personen een attest te verlenen, van wie men op goede gronden mag hopen dat de Heere hen wil gebruiken voor de dienst in Zijn Kerk. De oproep die wij nu plaatsen geldt niet alleen voor degenen die zich van 's hemelswege geroepen weten tot het werk in de gemeenten in ons vaderland, maar ook voor de nood op de zendingsvelden. Al mogen de kerken op onze oudste zendingsvelden nu eigen predikanten hebben, toch is er de blijvende noodzaak van zendingspredikanten, ook daar waar reeds geïnstitueerde gemeenten zijn.

In *De Saambinder* van 14 juni 1923 schreef ds. W. den Hengst: 'De gemeenten moeten biddend arbeiden opdat er studenten in de theologie zijn (DKO artikel 19).' De Heere gedenke onze gemeenten naar Zijn welbehagen in Sions verhoogde Koning. De nood mocht ons aan Hem verbinden Die deze nood alleen kan, wil en zal vervullen. Als de doorleving daarvan ons deel wordt, zal de Heere het waar maken: 'Op uw noodgeschrei deed Ik grote wonderen'. Door de dienst van de wijze Salomo leert Hij ons de noodzakelijkheid en het nut van de prediking van het Woord: 'Als er geen profetie is, wordt het volk ontbloot; maar welgelukzalig is hij die de Wet bewaart.' Geen profetie: dat wil zeggen geen verkondiging van Gods Woord. Daarin wordt ons door Hem Die alleen de mens zijn rechte plicht kan verkondigen, onze schuldige plicht aan God geopenbaard. In de dagen van Eli – na de wonderlijke geboorte van Samuël – was het Woord des Heeren dierbaar. Er was geen openbaar gezicht.

Hoe dierbaar wordt het Woord ook in onze boze tijd! Als een volk ontbloot wordt, moet de zegen door de bediening van het Woord Gods worden gemist. Alles wat God uit vrije goedheid laat verkondigen en door Zijn Geest wil verheerlijken, opdat Zijn Koninkrijk kome, zal dan tot ons eeuwig oordeel worden gemist. Dat keert een volk terug tot het moderne heidendom. Zien we daarvan de droeve tekenen niet in onze tijd? Zou ons hoofd geen water moeten zijn om te bewenen de droeve breuk van ons volk met God en Zijn dienst? Laat de bede maar gedurig in ons hart zijn of geboren worden: 'Uw Koninkrijk kome!'

Wij willen deze zaak met het oog op de uitbreiding van Gods Koninkrijk onder Jood en heiden en tot het welzijn van de gemeenten die ons lief zijn in uw voorbede aanbevelen. In het bijzonder geldt dit degenen die het verborgen gebed door de Geest der genade en der gebeden mogen kennen. Het drijve ons maar uit in onze rechteloosheid en onwaardigheid aan de voeten van de grote Heere des oogstes. De gemiddelde leeftijd van onze dienstdoende predikanten is hoog, de arbeid wordt niet minder en de zorgen in deze moeilijke tijd alleen maar groter. Wat zou het een wonder zijn als de Heere om Zijns Naams en verbonds wil ons weer dienstknechten in Zijn gunst zou willen toeschikken, hier in ons land en op de zendingsvelden.

Namens het Curatorium,

ds. J.J. van Ekeveld, voorzitter
ds. J.W. Verweij, secretaris

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Gereformeerde Gemeente Nijkerk
Met ingang van heden is scriba:
Ouderling G.C. van Haaren,
Wittenburg 76, 3862 EJ Nijkerk,

tel. (033) 246 24 68

scriba diaconie:
diaken E.C. Cousijnsen
Ostadehof 24, 3862 ZH Nijkerk
tel. (033) 245 89 58 (blz. 227)

DOVENDIENST TE DORDRECHT

Ds. P. Mulder hoopt op 30 maart D.V. voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden. De dienst wordt gehouden in het kerkgebouw van de

Gereformeerde Gemeente, Mauritsweg 286 en vangt aan om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

MOERKAPELLE

In verband met het vertrek van ds. J.B. Zippro naar de gemeente van Scheveningen zal hij in de avonddienst van 7 april afscheid nemen van de gemeente Moerkapelle.

Verslag van de vergadering van de classis Rotterdam der Gereformeerde Gemeenten, gehouden op vrijdag 11 januari 2002 te Rotterdam-Centrum.

De vergadering wordt om 19.30 uur namens de roepende kerk van Capelle aan den IJssel-Middelwatering geopend door ds. A. Schot. Hij heet alle afgevaardigden en belangstellenden hartelijk welkom en wenst ze een gezegende avond toe. In het bijzonder worden de gasten welkom geheten, te weten ds. G.J. van Aalst en de ouderlingen Terlouw en Heijkamp van de gemeente Ridderkerk. Ook ouderling L. van Welie van het deputaatschap voor de evangelisatie en coördinator ouderling G. Baan van het landelijke evangelisatiewerk worden welkom geheten. Vervolgens laat ds. Schot Psalm 121 vers 1 en 2 zingen. Daarna leest hij Daniël 6 : 1 t/m 12 en gaat voor in gebed. Hij bepaalt de vergadering in het bijzonder bij vers 11: "Toen nu Daniël verstond, dat dit schrift getekend was, ging hij in zijn huis (hij nu had in zijn opperzaal open vensters tegen Jeruzalem aan), en hij knielde drie tijden 's daags op zijn knieën, en hij bad, en deed belijdenis voor zijn God, ganselijk gelijk hij vóór dezen gedaan had." Preses wenst de afgevaardigden toe dat zij als bidende ambtsdragers open vensters mogen hebben op de dingen des Heeren. Vervolgens staat hij stil bij enkele bijzonderheden die te vermelden zijn sinds de vorige classisvergadering.

Op 27 april 2001 ontving de heer E. Timmer, van de gemeente Vlaardingen, een onderscheiding in de orde van Oranje Nassau. Op 23 juli 2001 overleed de heer W. de Jonge, oud-diaken van Rotterdam-Centrum, in de leeftijd van 92 jaar; hij diende de gemeente van 1951-1963. Op 28 juli 2001 waren ouderling A.E. Schouten en zijn vrouw, Capelle aan den IJssel-Middelwatering, 40 jaar getrouwd.

Op 5 augustus 2001 diende ouderling G.J. ten Hove 30 jaar in het ambt te Hoogvliet. Op 14 september 2001 waren ouderling A. van Rijswijk en zijn vrouw, Rotterdam-Alexanderpolder, 40 jaar getrouwd.

Op 26 september 2001 dienden ouderling D.P. Koudstaal en diaken B. Leentvaar beiden 30 jaar in het ambt de gemeente van Rotterdam-Zuidwijk. Op 1 januari 2002 legden beiden het ambt neer om leeftijdsredenen.

Op 29 september ontving de heer P.J. Wols, organist van de gemeente Rotterdam-IJsselmonde een koninklijke onderscheiding in de orde van Oranje Nassau. Hij was 40 jaar

lid van de VOGG en 32 jaar organist van de gemeente Rotterdam-IJsselmonde. Op 1 oktober 2001 was ouderling W. Verhagen van Rotterdam-Zuidwijk, 40 jaar ambtsdrager, 3,5 jaar diaken en 36,5 jaar ouderling. Op 4 oktober 2001 was de heer H. van der Wel 25 jaar koster van de gemeente Rotterdam-IJsselmonde. Op 9 november 2001 waren ouderling J.A. Don en zijn vrouw, Vlaardingen, 40 jaar getrouwd. Op 12 november waren ouderling D.P. Koudstaal en zijn vrouw, Rotterdam-Zuidwijk, 45 jaar getrouwd. Op 15 november 2001 overleed oud-diaken J. Karels in de leeftijd van 91 jaar. Hij diende de gemeente van Rotterdam-West van 1958-1973. Op 2 december legde diaken J. de Vos van Rotterdam-IJsselmonde het ambt neer i.v.m. zijn verhuizing. In zijn plaats werd diaken I.E. Tasma gekozen. Op 12 december waren diaken A. Jansen en zijn vrouw, te Rotterdam-Centrum, 45 jaar gehuwd. Per 1 januari 2002 legden de ouderlingen J.M. Benard en L. den Besten en diaken W. Hoogendijk in Capelle aan den IJssel-Middelwatering het ambt neer. Zij dienden resp. 36, 31 en 32 jaar. Op 1 januari 2002 was ouderling C. Bal 30 jaar ambtsdrager te Rotterdam-Zuid. Op dezelfde datum legden in Rotterdam-Zuid ouderling J. Roukens en diaken J.A. Douw hun ambt neer. Beiden dienden de gemeente resp. 30 en 37,5 jaar. Op 1 januari 2002 was ouderling A.R. Deelen van Rotterdam-Centrum, 45 jaar ambtsdrager. Ruim 12 jaar diaken en ruim 29 jaar ouderling te Rotterdam-West, en ruim 3 jaar ouderling te Rotterdam-Centrum. Op 6 januari 2002 dienden de diakenen P.J. Groenendijk, Capelle aan den IJssel-Middelwatering en A.A. Oudshoorn, Capelle aan den IJssel-West, 30 jaar in het ambt.

Bij het nazien van de lastbrieven blijkt, dat de gemeenten wettig vertegenwoordigd zijn. Aan de diakenen wordt keurstem verleend. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: ds. A. Schot, preses; ouderling A.E. Schouten, assessor; ouderling A. Kalkman, quaestor; ouderling K. Bel scriba en ds. A. Moerkerken als adviseur.

De notulen van de classisvergadering van de vergadering van 11 mei en 6 juli 2001 worden ongewijzigd vastgesteld.

Bij de ingekomen stukken wordt een kopie van het schrijven d.d. 17 sept. 2001 van het dep. Evangelisatie aan St. Ontmoeting voor kennisgeving aangenomen. Er is positief gereageerd op de hulpvraag aan andere classes aangaande hulpconsulentschappen. Op het jaaroverzicht 2000 van "De Schutshaven" wordt instemmend gereageerd. Op het verzoek van de Stichting Geref. Zorgcentra Zuid-Holland om het afgevaardigde en periodiek aftredend als lid van de Raad van Toezicht, weer te herbenoemen, wordt positief besloten. Uit de rapportage 2001 van de St. Geref. Zorgcentra ZH worden de belangrijkste zaken weergegeven.

Van twee gemeenten worden de visitatieverslagen voorgelezen. Uit de verslagen blijkt dat er rust en vrede in de gemeenten heerst en de administraties goed worden bijgehouden. Het kerkbezoek is goed te noemen en

hier en daar mag ook vrucht op de prediking worden opgemerkt. Met name onder jongere leden. Het werk voor de evangelisatie en zending krijgt ruime aandacht in de gemeenten.

Bij het verzoek van het deputaatschap voor evangelisatie geeft de classis toestemming dat ouderling L. van Welie van het deputaatschap voor de evangelisatie en coördinator ouderling G. Baan van het landelijke evangelisatiewerk, mogen deelnemen aan deze bespreking. De preses ds. Schot geeft een kort historisch overzicht van het evangelisatiewerk in de classis Rotterdam. Daarna licht ouderling Baan een en ander toe. Het deputaatschap geeft uitvoering aan het reeds in 1995 genomen besluit van de Generale Synode waarin het evangelisatiewerk meer bij de classes zou worden neergelegd. Er worden nu projecten opgezet met vooral grotere gemeenten. De gehele classis blijft echter verantwoordelijk. Hij geeft een uiteenzetting over de op te zetten structuur van de in te stellen commissie en werkgroep. Een gemeente vreest dat het evangelisatiewerk zou kunnen uitmonden in 'Evangelisch'. Ook zou er weinig tijd beschikbaar zijn bij de ambtsdragers om dit werk op te pakken. In het algemeen wordt de nood van de grote stad echter gevoeld en stemt men in met de noodzaak van het evangelisatiewerk. Wel zijn er nog vragen over de verhouding van de te vormen commissie tot de nu reeds aanwezige evangelisatiecommissies, de status van de eventueel te benoemen evangelist, de financiële opzet van het project en de mogelijkheden om het project te evalueren. Ouderling Baan benadrukt dat het deputaatschap een evangelist aanstelt en in goed overleg met een gemeente bepaalt of hij daar ambtsdrager zou kunnen worden. Adviseur ds. A. Moerkerken zou meer duidelijk willen zien over de verantwoordelijkheden voor de classis, de in te stellen commissie en de werkgroep. Dit moet allemaal van te voren worden geregeld.

De classis besluit dat het project zich tot de stad Rotterdam zal beperken en dat de grotere gemeenten in de classis Rotterdam zullen nagaan of er een afgevaardigde is die voldoende tijd kan vrijmaken om gezamenlijk een plan van aanpak te schrijven. Ook de kleinere gemeenten kunnen echter daartoe een ambtsdrager voordragen. De namen zullen voor de volgende classisvergadering worden doorgegeven aan de classisscriba.

Een gemeente heeft een verzoek ingediend bij de classis om als gehele gemeente te mogen verhuizen naar een naburige woonplaats. Uit de mondelinge toelichting blijkt dat er 5 jaar lang is gesproken met andere gemeenten. Helaas hebben deze besprekingen niets opgeleverd. Er wordt ter vergadering toegelicht dat er 2 gemeenten in nood zijn. Als eerste een gemeente die vergriest, steeds kleiner wordt en met een kerkgebouw zit, dat in een wijk staat waar je nauwelijks meer kunt kerken en waarvan de exploitatie niet meer is op te brengen. Veel leden van deze gemeente wonen reeds in de naburige woonplaats. Maar ook een andere gemeente

heeft nood. De gemeente groeit nog steeds, veel leden wonen in het nieuwe voedingsgebied en de roep om daar een eigen gemeente te stichten wordt steeds luider. Het kerkgebouw uitbreiden is ook geen goede optie. Er ontstaat een bespreking over het voedingsgebied en kerkelijke grenzen. De afgevaardigden van één gemeente betreuren het verzoek. Zij zouden zelf graag zien dat er eerder met hen was gesproken. Opnieuw wordt toegelicht dat in het verleden de gesprekken zeer teleurstellend zijn verlopen en dat er nu gehandeld moet worden. De nieuwe gemeente die zou ontstaan door de verhuizing behoort tot de classis Rotterdam. Er zouden dan weer duidelijke afspraken moeten worden gemaakt over de kerkelijke grenzen. Na deze bespreking brengt de preses het voorstel in stemming. Het blijkt dat bijna de gehele classis zich in het voorstel kan vinden. Aldus wordt dus besloten. De afgevaardigden van één gemeente betreuren het genomen besluit. De preses benadrukt dat altijd opnieuw fusiebesprekingen mogen worden aangegaan. Dit staat echter geheel los van de verhuizing.

Voor de te houden Particuliere Synode op D.V. 18 april 2002 worden nu de afgevaardigden gekozen. Na een paar stemronden zijn de volgende broeders gekozen. Als primi: ds. A. Schot, ds. W. Silfhout (die dan in de classis Rotterdam hoopt te zijn) en de ouderlingen B. Agteresch, C. Bal, K. Bel, J. Blokland, J. Bosman en A. Kalkman. Als secundi worden in de te noemen volgorde gekozen: de ouderlingen A.R. Deelen, W. Verhagen, P. de Raaf, J. Stroober, L. van Welie en H. van Elsäcker.

Bij de rondvraag wordt nog opgemerkt dat ds. W. Silfhout pas morgen de akte van losmaking van de classis Ridderkerk kan krijgen. Preses stelt voor dat de classis contracta (het moderamen) dit verder kan afhandelen. Deze zal vergaderen op woensdagavond 16 januari. De vaste leden van het moderamen zijn de leden van de commissie in- en uitgaande predikanten. De classis stemt hiermee in.

De onkosten worden op de gebruikelijke wijze verrekend. Ook wordt afgesproken dat de ouderlingen J. Blokland en M. Boot de boeken van de quaestor zullen controleren. Gemeente Capelle aan den IJssel-West is de roepende kerk voor de volgende classisvergadering op D.V. 17 mei 2002 of, als er geen punten zijn, op 5 juli 2002.

Preses dankt allen voor hun bijdrage om de avond ordelijk te doen verlopen. Hij wenst dat de Heere de genomen besluiten moge zegenen. Hij bedankt de kerkenraad Rotterdam-Centrum voor het gebruik van het kerkgebouw en koster Bal voor de goede zorgen. Hij vraagt ouderling A.E. Schouten met dankgebed te eindigen. Deze laat eerst nog zingen Psalm 25 vers 2 en eindigt met gebed. Hierna sluit preses de vergadering.

Verslag van de Classis contracta 16 januari 2002 te Capelle aan den IJssel

Naast het moderamen is ook ds. W. Silfhout aanwezig i.v.m. zijn overkomst naar onze

classis. Preses ds. A. Schot opent de vergadering. Hierna worden de bescheiden gecontroleerd te weten: de beroepsbrief, de aannemingsbrief, de akte van losmaking van de kerkenraad Ridderkerk en de akte van ontslag van de classis Ridderkerk. Alle stukken zijn in orde. Tenslotte wordt de al op de classisvergadering besproken verdeling van de consulentenschappen vastgesteld. Ook wordt de datum van overkomst naar de gemeente Capelle aan den IJssel-Middelwatering definitief vastgesteld op D.V. 10 april 2002.

Er wordt een voorstel geformuleerd hoe de 3 vaste commissies van de classis zouden moeten worden bezet. De korte vergadering wordt met gebed beëindigd en gesloten.

K. Bel, scriba

Verslag van de vergadering van de classis Ridderkerk van de Gereformeerde Gemeenten gehouden op zaterdag 12 januari 2002.

Ds. W. Silfhout opent namens de roepende kerk van Slikkerveer de vergadering met het laten zingen van Psalm 27 vers 1, het lezen van Johannes 1 : 29-40 en gaat voor in gebed.

Vervolgens heet hij een ieder hartelijk welkom en staat hierna stil bij Johannes 1 : 37; "En die twee discipelen hoorden hem dat spreken en zij volgden Jezus".

De gemeenten zijn vertegenwoordigd door 4 predikanten en 16 ouderlingen. Het moderamen bestaat uit ds. G.J. van Aalst preses, ds. B. van der Heiden en ds. D. de Wit assessoren en ouderling A.L.M. van Hoepen scriba. Aangezien de heer S. van Groningen geen ambtsdrager meer is, kan hij derhalve niet meer als quaestor fungeren. Uit een door het moderamen voorgedragen tweetal, wordt ouderling A.J. van Rijs gekozen als nieuwe quaestor.

De notulen van de vergadering van 29 september 2001 worden behoudens een kleine correctie ongewijzigd vastgesteld.

Ouderling W. den Hollander wordt door de classis opnieuw benoemd als lid van de Raad van Toezicht van de SGZZH. De beide afgevaardigden in dit college hebben de classis een rapport doen toekomen van de belangrijkste activiteiten van de Raad van Toezicht van de SGZZH over het jaar 2001. Beide broeders hebben bezwaar aangetekend tegen het eventueel houden van kerkdiensten in onze tehuizen. Dit punt is door een bepaalde groep in één van onze tehuizen aan de orde gesteld. Er is hierover een discussie geweest. Dit punt is nu echter van tafel. De classis stelt zich achter dit standpunt en is van mening dat we niet moeten toelaten dat in onze tehuizen officiële kerkdiensten worden gehouden. De situatie in het verpleeghuis Salem is hiermee niet te vergelijken omdat het hier 5 participanten betreft.

Ook hebben de afgevaardigden gesproken over een begrafenis die vanuit één van onze tehuizen heeft plaatsgevonden en waarbij

door de familie bloemen op de kist waren gelegd. De betrokken predikant uit onze classis die hier de leiding had heeft hiertegen bezwaar gemaakt en weten te voorkomen dat tijdens zijn handelingen de bloemen aanwezig waren. Zijn verzoek is of er een huisregel kan worden opgesteld waarin wordt vastgelegd dat er geen bloemen worden gebruikt bij en rondom de overledene. De afgevaardigden zullen nagaan of binnen de landelijke wetgeving een dergelijke regel kan worden ingevoerd. Tevens moet de huisregels duidelijk aangegeven worden naar de families. Getracht zal worden dit soort gevallen in de toekomst te voorkomen.

Een ander belangrijk punt is dat kerkleden om allerlei redenen soms niet kiezen voor de eigen tehuizen, maar voor een niet identitaire omgeving. Hierdoor kunnen continuïteitsproblemen gaan ontstaan. Dit is jammer. In de ambtelijke bediening dient op de bezetting van onze tehuizen gewezen te worden. Hier moeten we van harte achter staan. Onze eigen tehuizen zijn voor onze eigen mensen om in onze eigen sfeer te kunnen wonen, aldus de preses.

Een ander punt is de vraag hoe breed de samenwerking gezien moet worden met andere tehuizen als het gaat over de zorgketen van thuiszorg tot palliatieve zorg. Volgens de afgevaardigden betreft dit het brede vlak van zorg. Soms is aan bredere samenwerking niet te ontkomen zoals bijvoorbeeld in het geval van palliatieve zorg. Wellicht zou vanuit onze gemeenten hieraan meer gedaan kunnen worden. Beide afgevaardigden zullen in de Raad van Toezicht vertolken wat in de classis leeft. Hierin staat identiteit voorop en daarna kwaliteit.

Het deputaatschap DMZ houdt ook regelmatig besprekingen met de lokatiedirecties van onze tehuizen. Zaken met betrekking tot de identiteit hebben hierbij ook de aandacht, maar dit is in de eerste plaats een zaak van de betrokken kerken. Bestuur en directies proberen de identiteit te bewaren maar zijn in belangrijke mate ook afhankelijk van de identiteit van de bewoners. De preses bedankt beide broeders voor hun toelichting en wenst hen Gods zegen toe in dit werk.

Ds. W. Silfhout geeft vervolgens een mondeling verslag van zijn werkzaamheden na de vorige classisvergadering als consulent in een classisgemeente waar indertijd moeilijkheden zijn ontstaan. Hij heeft leiding gegeven aan kerkenraads- en mansledenvergaderingen. Tevens is met de kerkenraad gesproken over het eigene van de Gereformeerde Gemeenten en zijn de huisbezoeken bij een aantal verontrusten geëvalueerd. Gezien zijn vertrek uit de classis zal hij nog één kerkenraads- en één ledenvergadering bijwonen. Hij roept de betreffende kerkenraad op om te trachten de mensen te winnen. De preses bedankt hem voor het vele werk dat hij in deze gemeente heeft gedaan.

Na ruim zeven jaar de gemeente van Hendrik Ido Ambacht te hebben gediend, heeft ds. W. Silfhout het beroep naar de gemeente Capelle a/d IJssel-Middelwatering aangenomen. Na overleg van de

noodzakelijke bescheiden wordt hem door de preses de acte van ontslag van de classis Ridderkerk overhandigd en bedankt hij hem voor alles wat hij voor de classis Ridderkerk heeft gedaan. Hierna vertelt ds. W. Silfhout hoe de Heere hem van de gemeente Hendrik Ido Ambacht heeft losgemaakt en zijn hart heeft overgebogen om dit beroep aan te nemen. Zijderzijds bedankt hij de classis voor de broederlijke liefde die hij al die jaren mocht ontvangen en wenst de vergadering toe dat de Heere mag blijven. Hierna wordt ds. W. Silfhout staande Psalm 23:1 toegezongen en vindt de verdeling van de consulentenschappen plaats, waarbij de classis Dordrecht toestemming zal worden gevraagd om ds. P. Mulder hulpconsulent van Hendrik Ido Ambacht te doen zijn; dit gelet op het geringe aantal predikanten in onze classis.

Voor afgevaardigden naar de Particuliere Synode Zuid-West op D.V. 18 april 2002 te Dordrecht worden gekozen de predikanten G.J. van Aalst, B. van der Heiden en D. de Wit, alsmede de ouderlingen P.G. Heykamp, J. Kempeneers, S. van Steensel, F.J. Wiersma en A. Moree. Als secundi worden in volgorde aangewezen de ouderlingen A. van Bochove, N.J. Teerds, J. de Weerd en J. Seip. Aan de vooravond van de synode zal een bidstond worden gehouden te Hardinxveld-Giessendam, waarin ds. G.J. van Aalst zal voorgaan.

In de rondvraag wordt nog gewezen op de gehandicapten catechisatie die vanuit de classis door ouderling H. Schipper in Ridderkerk wordt gegeven. De kerkenraden worden verzocht om van hun meelevens blijk te geven door het bijwonen van deze lessen. Dit zal worden gewaardeerd.

Hierna wordt stil gestaan bij het vertrek van broeder S. van Goningen die ruim 14 jaar quaestor van de classis Ridderkerk is geweest. De preses bedankt hem hartelijk voor al het werk dat hij voor de classis heeft gedaan en voor zijn inbreng in het moderamen al die jaren. Dit is door de classis altijd gewaardeerd. Hij wenst hem en zijn vrouw Gods zegen toe voor de onbekende toekomst en dat het laatste het beste zou mogen zijn zoals Christus toonde op de bruiloft te Kana. Als blijk van waardering wordt hem een bedrag onder couvert overhandigd, waarna hem staande wordt toegezongen Psalm 121:4. Hier spreekt betrokkene nog een kort dankwoord uit.

Voor de eerstvolgende classisvergaderingen worden de data 13 april 2002, 12 juli 2002 en 7 september 2002 gereserveerd.

De rustdag nadert. De dag des Heeren. Dat het voor ons een ware rustdag mag worden. Te rusten van onze arbeid en eigen werkelijkheid. Rust te mogen ontvangen voor onze zielen aan de voeten van de Leraar der Gerechtigheid. Er komt zoveel op ons af. God geve in dit alles een uitdrijven naar Hem, de grote Rustaanbrenger. Dicht bij Zijn Woord te mogen leven is zo nodig en dan zal Hij zorgen. De Heere vertrooste ons door Zijn Geest. Hem te mogen zien die vol van genade en waarheid is. Hij is de Getrouwe en de regenboog is rondom de

troon. Met deze woorden sluit de preses de vergadering. Hierna eindigt ouderling G.M. Eikelboom van de roepende kerk Slikkerveer de vergadering met gebed die vooraf laat zingen Psalm 19:1.

De scriba van de classis Ridderkerk,
A.L.M. van Hoepen

Verslag van de vergadering van de classis Middelburg van 14 januari 2002

Ds. C. Neele opent de classisvergadering, namens de roepende kerk van Haamstede, met het laten zingen van Ps. 43 vers 3, waarna hij leest Johannes 1 vers 19 t/m 34 en vooraan in gebed. Vervolgens staat hij stil bij het voorgelezen schriftgedeelte. De volgende zaken worden gememoreerd:

- Overleden: Oud-ouderling K. Sanderse op de leeftijd van 94 jaar; hij diende de gemeente van Middelburg-C 15 jaar.
- Jubilea: Ouderling W. van de Woestijne diende de gemeente van Aagterkerke 50 jaar; hij heeft zijn ambt nu neergelegd. Van de gemeente Middelburg-Zuid was ouderling I. Heijboer 25 jaar in het ambt, waarvan 1,5 jaar als diaken. Ds. Van Gelder mocht 40 jaar getrouwd zijn.
- Algemeen: Van de gemeente Middelburg-C hebben na 6 jaar ouderling C.A. Everse en na 18 jaar ouderling J.W. Verhage hun ambtelijk werk beëindigd.
- Van de gemeente Oostkapelle heeft ouderling J.F. van der Maas zijn ambt neergelegd; hij diende de gemeente Oostkapelle 8,5 jaar als diaken en 6 jaar als ouderling.
- Van de gemeente Vlissingen heeft diaken A. Poppe na 11 jaar zijn ambt neergelegd.

Alle gemeenten zijn wettig vertegenwoordigd door 3 predikanten en 17 ouderlingen. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. M.J. van Gelder, assessor ds. C. Harinck, questor ouderling J. Zwemer en scriba ouderling J. Prinsen.

Ingekomen stukken:

Verslag van de vergadering belegd door de contactdiakenen en coördinatrices van de vrijwillige thuiszorg van de classis Middelburg. Wordt voor kennisgeving aangenomen.

Brief Stichting Steunfonds over aftreding en herbenoeming van bestuurslid P.A. Bolle. Tevens verzoeken zij het verzuim van de herbenoeming in 2001 van bestuurslid A.P. Jobse door te sturen naar de particuliere synode. Dit is akkoord.

Een brief van de Stichting Zorgverlening en de benoeming van leden van het bestuur en de Raad van Toezicht. Zij zijn voornemens om op korte termijn de statuten op een aantal punten te vereenvoudigen. De stichting Zorgverlening en de Raad van Toezicht zal gevraagd worden wat ze precies willen wijzigen in de statuten.

Rapporten te bespreken:

a. Verslag van de classisale commissie jeugdzorg; verslagen van de 2001 gehouden bijeenkomsten en een verzoek om het

werk in 2002 voort te mogen zetten. Dit wordt gehonoreerd. Ze delen nog mee dat het jaar 2002 het 25e jaar is dat zij avonden organiseren. De commissie wordt hartelijk dank gezegd voor het verrichte werk. Ze willen in hun eerstvolgende vergadering aandacht besteden aan bijbelkringwerk etc.

- Jaarverslag 2001 van de commissie schriftelijke bijbelcursus, waarin melding wordt gedaan van de voortgang van het werk.
- Financieel verslag van de schriftelijke bijbelcursus. Het verzoek voor de gevraagde bijdrage zal door de questor verder worden afgehandeld.
- Verslag van de aangepaste catechisatie aan gehandicapten. Broeder W. de Voogd wordt dank gezegd voor het werk en ook voor de manier waarop dit werk wordt gedaan. Tevens wordt gevraagd er mee door te gaan. Een vijftal catechisanten maakt hier momenteel gebruik van. Broeder de Voogd vraagt de classis uit te zien naar een opvolger.

Te behandelen punten:

- Een gemeente verzoekt de classis als er geen bidstond meer gehouden wordt voor het curatorium, dan de gehouden preken uit het verleden in druk uit te geven, zodat die gelezen kunnen worden in vacante gemeenten op de zondag voor het curatorium vergadert. Tevens stelt zij voor de P.S.-Zuid te verzoeken een besluit te nemen, dat in iedere classis van de P.S.-Zuid een bidstond gehouden zal worden voor het curatorium om zo aan de eenzame positie van de classis Middelburg een eind te maken. Twee andere gemeenten hebben hierover een brief naar de classis gestuurd. Omdat de stemmen staakten stelde de preses voor deze zaak door te sturen naar de P.S.-Zuid. Besluit de P.S.-Zuid een bidstond te houden, dan zal er in de classis Middelburg ook weer een bidstond gehouden worden.
- Een gemeente verzoekt kerkenraden, predikanten en studenten op te wekken om de catechismusprediking in de zondagmiddagdienst niet onnodig achterwege te laten. Dit dient dringend en vriendelijk verzocht te worden.
- Een gemeente verzoekt aan alle gemeenten van de classis om deel te nemen aan de mogelijkheid om middels bandjes kerkdiensten uit te zenden in het Ziekenhuis Walcheren. De diensten mogen niet langer zijn dan 1 uur en indien mogelijk van recente datum. Er zal geprobeerd worden dat ook de classispredikanten kunnen deelnemen aan de dienst die zondagmorgens worden belegd in het ziekenhuis.

Afgevaardigden naar de P.S.-Zuid op D.V. 11 april zijn:

Primi: ds. M.J. van Gelder, ds. A.B. van der Heiden, ds. C. Neele, ds. C. Harinck en de ouderlingen M. Simons, Joh. de Visser, P. Janse, J. Zwemer. En als secundi de ouderlingen J. Sinke, L. Wouters, I. Heijboer en J. Prinsen.

De classicale hervormingsavond zal gehouden worden op D.V. donderdag 31 oktober 2002 in Middelburg-Centrum waarin ds. A.B. van der Heiden hoopt voor te gaan. Verzocht wordt om de classisvergadering in januari een week op te schuiven, dus in plaats van de tweede maandag in januari de derde maandag in januari. Hiermee zal met ingang van D.V. 2003 rekening worden gehouden.

De questor geeft een schriftelijk verslag van de inkomsten en uitgaven. Dit wordt goedgekeurd. Er wordt een bijdrage gevraagd van €2,25 per lid en dooplid.

Als roepende kerk voor de eerstvolgende classisvergadering wordt de gemeente van Meliskerke aangewezen. De vergadering zal gehouden worden op D.V. vrijdag 21 juni

2002 te Vlissingen om 18.30 uur. Punten van behandeling indienen voor 20 mei 2002. Indien er geen punten zijn dan D.V. 13 september 2002. Punten indienen voor 15 augustus 2002.

De preses bedankt een ieder voor de inbreng en de goede wijze van vergaderen. Ook in deze tijd van onrust mogen we het goede werk van God nog vernemen. Dat de belijdenis: "Gij zijt de Christus de Zoon van de levende God", voor een ieder van ons persoonlijk betekenis mag hebben. Hierna sluit de preses de vergadering en verzoekt ouderling M.K. van der Maas van de roepende kerk te eindigen. Deze laat zingen Ps. 118 : 1 en eindigt met dankgebed.

J. Prinsen, scriba

allochtonen. Er is een collecte voor het evangelisatieproject nr. 1 "Jozefgeschiedenis in Turks en Arabisch". Veder is er veel samenzang. De avond wordt besloten door ouderling J. Houweling. Aanvang 19.30 uur.

JONGEREN ZENDINGS- EN EVANGELISATIEDAG 2002

Op D.V. 6 april 2002 hopen wij weer een Jongeren Zendings- en Evangelisatiedag te organiseren in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Kampen, 72e Ebbingestraat 3.

Thema "Boodschap het goede!" "Hoe lieflijk zijn de voeten dergenen die vrede verkondigen, dergenen die het goede verkondigen!" (Rom. 10:15b).

Sprekers 's middags, ds. J. Driessen "Hoe zullen zij horen? 's Avonds, ds. C.G. Vreugdenhil "Hoe zullen zij getuigen?" De middagbijeenkomst begint om 15.00 uur, de avondbijeenkomst om 19.00 uur en zal om ongeveer 21.00 uur worden beëindigd. Bestuur district Oost JBG.

AANVULLING OP HET BERICHT OVER DE MOND- EN KLAUWZEERCRISIS IN DE SAAMBINDER VAN 7 MAART

In het aangeleverde bericht spraken we onze dank uit aan het Deputaatschap Maatschappelijke Zorg en het Deputaatschap Bijzondere Noden. Door een redactionele vergissing is het Deputaatschap Bijzondere Noden niet genoemd in het bericht. Nadrukkelijk willen we ook dit Deputaatschap in onze dank betrekken. Hun oproep tot een collecte in de gemeenten en de financiële ondersteuning die daardoor mogelijk werd, heeft het voor ons mogelijk gemaakt de getroffen een helende hand te bieden.

De diaconiën van de Gereformeerde Gemeenten van Kootwijkerbroek, Nunspeet en Terwolde-De Vecht.

AFSCHEID FAM. J.M. COMMELIN

Op D.V. 13 april 2002 zal in een van de zalen van het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Woerden (Bethlehemkerk, Oudelandseweg 50) een bijeenkomst worden gehouden ter gelegenheid van het afscheid van de fam. J.M. Commelin. Het Deputaatschap voor de Zending nodigt RZC- en PZC-leden, oud-zendingswerkers en andere belangstellenden hartelijk uit om hierbij aanwezig te zijn. De afscheidsbijeenkomst vangt aan om 14.30 uur. Na het officiële gedeelte is er gelegenheid om persoonlijk afscheid te nemen van de familie Commelin.

Bijna 36 jaar is het echtpaar Commelin in zendingsdienst geweest. Sinds hun uitzending in 1966 hebben wij op vier verschillende zendingsvelden in Afrika mogen dienen. In 1998 keerden zij om gezondheidsredenen definitief naar Nederland terug. In Nederland bleef de heer Commelin voor de zending werkzaam op het gebied van voorlichting en toerusting. Wegens pensione-

ring zal hij op 1 april a.s. de zendingsdienst verlaten.

PAASZANGAVOND T.B.V. DE VLUCHTHEUVEL

Op D.V. zaterdag 23 maart 2002 organiseert Stichting De Vluchtheuvel een paaszangavond in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Wageningen. Medewerking zullen verlenen het mannenkoor 'Jeduthun' uit Amersfoort en het jongerenkoor 'Laudate Deum' uit Apeldoorn. De heer A.C. Witvliet verzorgt een appèlwoord. De collecte zal na aftrek van de kosten, bestemd worden voor het hulpverleningswerk. Aanvang 19.30 uur, entree is gratis. Iedereen is welkom.

PAASZANGAVOND TE ZEIST

Op D.V. zaterdagavond 30 maart 2002, zal er in de kerk van de Geref. Gemeente van Zeist een Paaszangavond gehouden worden. Aan deze avond hopen het jeugdkoor 'de Rehobothzangers', het jongerenkoor 'Cantiléna' en het gem. koor 'Sursum Corda', de 3 koren van de gemeente, hun medewerking te verlenen. De opening zal verzorgd worden door ds. J.J. van Ekeveld, die tevens een meditatie zal houden. De avond begint om 19.30 uur en de toegang is vrij.

U kunt de kerk vinden aan de Bergweg hoek Joubertlaan te Zeist.

ZANGAVOND VOOR DE EVANGELISATIE IN BERKENWOUDE

D.V. zaterdag 30 maart belegt de jeugdvereniging 'Bid en werk' van Berkenwoude een zangavond in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Berkenwoude. De avond wordt geopend en staat onder leiding van de voorzitter van de jeugdvereniging dhr. P. Verweij. Mevr. J. Rosendaal zal iets vertellen over haar ervaringen met kinderevangelisatie onder

PAASZANGAVOND TE WOERDEN

Op D.V. zaterdagavond 30 maart zal om 20.00 uur een Paaszangavond plaats vinden in de Bethlehemkerk aan de Oudelandseweg te Woerden. Het gemengde koor Preludium zal met medewerking van het Instrumentaal ensemble Intermezzo een programma ten gehoren brengen met muziek van o.a. J.S. Bach en G.F. Händel (enkel delen uit de Messias). Het geheel staat onder leiding van dirigent Leo R. Mauritz. De plaatselijke predikant ds. W. Harinck, zal een meditatie uitspreken. De toegang is gratis. Ter bestrijding van de onkosten zal er een collecte worden gehouden.

TWEDE PAASDAG IN'WOERDEN

Op D.V. maandag 12 april 2de Paasdag, organiseert +16 jeugdvereniging Augustinus weer de bekende jongerenbijeenkomst in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Woerden, Bethlehemkerk, Oudelandseweg 51. Het thema is: "Jij na 11 september". Mr. C.G. van der Staaij wil in gaan op de vraag: "Ben jij ook fundamentalist?" Ds. C.G. Vreugdenhil hoopt een toespraak te houden over: "Getrouw tot de dood". Na de pauze is er een forumbespreking onder leiding van J.H. Mauritz. De avond begint om 19.00 uur.

COMMISSIE VAKANTIE-WEKEN GEHANDICAPTEN

Deze commissie die uitgaat van de Vrouwenbond, organiseert ook deze zomer weer vakantieperiodes voor mensen met een handicap. Met name voor de vakantieperiodes voor mensen met een lichamelijke handicap constateren wij, dat er nog leden binnen onze gemeenten zijn, die voor deze weken wél in aanmerking komen, maar waarvan ons de namen en de adressen niet bekend zijn. Omdat er nu nog enkele plaat-

sen beschikbaar zijn, doen wij voor hen een beroep op u.

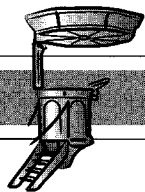
Wilt u ons namen doorgeven (voor zover betrokkenen nog niet met ons meegaan) van mensen met een lichamelijke handicap ten gevolge van een ongeval, een aangeboren afwijking, maar ook met neurologische aandoeningen, hart-, reuma of carapatiënten of chronisch zieken. Voor hen die aan huis of verpleeghuis gebonden zijn, zou één weekje vakantie, waarin Gods Woord centraal staat, zo veel kunnen betekenen! U kunt hen ook verwijzen naar dit berichtje en hen vragen of ze aan zo'n weekje zouden willen deelnemen. De vakantie-weeken worden gehouden in Lunteren van 20

tot 27 juli en an 21 tot 28 september. Er zijn nog enkele plaatsen vrij. U kunt bellen naar mw. G.A. Hoogendoorn-de Raaf te Woudenberg, telefoon 033-2863366. Zij kan ook nadere inlichtingen verstrekken.

KOOR- EN SAMENZANGAVOND TE ZOETERMEER

Op D.V. 30 maart a.s. zal in de Vredekerk een zangavond worden gehouden, aanvang 19.30 uur. M.m.v. Chr. gem. koor "Deo Favente en jeugdkoor "Looft den Heere". De opbrengst van de collecte is bestemd voor het Deputaatschap Israël, speciaal voor het Gereformeerd Theologisch Onderwijs in Israël.

Rotterdam-Centrum 16.30 uur ds. Paul; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur (H.A.) en 16.30 uur ds. Schot; Rotterdam-Zuid 10.00 en 16.00 uur dhr. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur (H.A.) en 16.00 uur ds. Golverdingen; Scherpenisse 9.30 en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Sint Annaland 9.30 en 18.00 uur ds. F. Harinck; Soest 15.30 uur ds. Verweij; Spijkenisse 10.00 en 16.30 uur ds. Baaijens; Sprang Capelle 15.00 uur ds. J. de Pater; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. C. Harinck; Terwolde-De Vecht 9.30 uur leesdienst en 19.00 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. de Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Sonneveld; Vlaardingen 9.30 en 16.30 uur ds. W. Harinck; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. Kleppe; Werkendam 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Wierden 9.30 uur (H.A.) en 15.00 uur ds. van Dieren; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wolphaartsdijk 14.30 uur ds. Tanis; Yerseke 18.00 uur ds. van Gelder; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. van Eckveld; Zoetermeer 19.15 uur ds. Zippro; Zwijndrecht 9.30 en 15.30 uur ds. Brugge; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Meeuse.

Predikbeurten

ZONDAG 24 MAART 2002

Aagtekerke 9.30 uur (H.A.) en 19.00 uur ds. Neele en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. de Pater; Alblasserdam 9.30 uur leesdienst en 16.30 uur ds. B. v/d Heiden; Almelo 15.00 uur ds. Schreuder; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur (H.A.) en 16.00 uur ds. Driessen; Arnhem 10.00 uur leesdienst en 18.00 uur ds. v/d Net; Barneveld 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. Gunst; Berkenwoude 14.30 uur ds. W. Harinck; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Boskoop 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. Veenendaal; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur (H.A.) en 16.30 uur ds. P. Mulder; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; Deventer 18.30 uur ds. Driessen; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. den Boer; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Eindhoven 10.00 en 15.00 uur dhr. G. Pater; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 19.00 uur ds. Clements; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. Schipper; Enschede 10.00 en 15.00 uur ds. Tuinier; Enter 9.30 uur (H.A.) en 15.00 uur ds. v/d Net; Ermelo 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 14.30 uur ds. M. Karens; Gouda 9.30 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenhage 10.00 uur (H.A.) en 16.30 uur ds. Zippro; 's-Gravenpolder 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. Melis; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hellevoetsluis 19.00 uur ds. P. Mulder; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur (H.D.) en 16.30 uur ds. Silfhout; Hilversum 10.00 en 18.00 uur ds. Verweij; Hoogvliet 18.00 uur ds. Brugge; Houten 11.00 en 16.30 uur leesdienst;

Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Clements; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.00 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 8.30 uur leesdienst en 15.00 uur ds. de Wit (Ned. Herv. Kerk); Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. P. Blok; Krabbendijke 9.30 uur ds. van Gelder; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Leiderdorp 10.00 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Lelystad 15.00 uur ds. Meeuse; Lemmer 19.00 uur ds. Vreugdenhil; Marknesse 9.30 en 14.30 uur ds. van Krimpen; Meliskerke 14.30 uur ds. van Gelder; Middelburg-Centrum 14.30 uur ds. Neele; Middelburg-Zuid 9.30 en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Mijdrecht 10.00 uur (H.A.) en 19.00 uur ds. Mondria; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Naaldwijk 19.00 uur ds. Melis; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. de Wit; Nieuwerter Aa 15.30 uur ds. Mondria; Nieuwerkerk ZLD 15.30 uur dhr. Verschuure; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. Beens; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Oosterend-Texel 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Oosterland 10.00 en 18.30 uur dhr. Verschuure en 14.30 uur ds. de Jongste; Oostkapelle 9.30 uur leesdienst en 15.00 uur ds. A.B. v/d Heiden; Opheusden 9.30 uur ds. J. Karens; Opperdoes 19.00 uur ds. Schipper; Oud-Beijerland 9.30 uur ds. B. v/d Heiden en 19.00 uur ds. Schot; Poederoyen 18.30 uur dhr. G. Pater; Poortugaal 18.30 uur dhr. Hoogerland; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Hogchem; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. van Aalst; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rijssen-Noord 9.30 uur ds. Mol, 14.30 uur dhr. van Boven en 18.30 uur ds. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur dhr. van Boven; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. Silfhout;

DONDERDAG 28 MAART 2002 (GOEDE VRIJDAGDIENSTEN)

Almelo 19.30 uur ds. L. Blok; Breda 19.30 uur ds. Schot; Delft 19.45 uur ds. van Eckveld; Eindhoven 19.30 uur ds. Mondria; Haarlem 19.30 uur ds. Zippro; Hellevoetsluis 19.30 uur ds. F. Mulder; Hilversum 19.45 uur ds. Sonneveld; Melissant 19.30 uur ds. Brugge; Mijdrecht 19.30 uur ds. van Krimpen; Naaldwijk 19.45 uur ds. Clements; Poederoyen 19.30 uur ds. Schipper; Puttershoek 19.30 uur ds. W. Harinck; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. Kleppe; Scheveningen 19.30 uur ds. P. Mulder; Sint Philipsland 19.30 uur ds. de Jongste; Spijkenisse 19.45 uur ds. v/d Net; Stad a/h Haringvliet 19.30 uur ds. J. Karels; Vlissingen 19.30 uur ds. A.B. v/d Heiden; Wemeldinge 19.30 uur ds. Tanis; Wolphaartsdijk 19.30 uur dhr. Verschuure; Zoetermeer 19.30 uur ds. Neele; Zwolle 19.30 uur ds. Meeuse;

VRIJDAG 29 MAART 2002 (GOEDE VRIJDAG)

Aagtekerke 19.30 uur ds. Neele; Aalburg 19.30 uur ds. J. de Pater; Amersfoort 19.30 uur ds. Visscher; Arnhem 19.30 uur ds. Driessen; Barneveld 19.30 uur ds. Hogchem; Benthuizen 19.30 uur ds. Gunst; Bodegraven 17.00 uur ds. W. Harinck; Boskoop 19.30 uur ds. Golverdingen; Brakel 19.30 uur dhr. van Boven; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 19.30 uur dhr. Verschuure; Doetinchem 9.30 uur

ds. Driessen; Dordrecht 19.45 uur ds. P. Mulder; Drachten 19.30 uur dhr. Hoogerland; Elspeet 19.30 uur ds. Vermeij; Enschede 16.00 uur ds. Tuinier; Enter 15.00 uur ds. Driessen; Ermelo 19.30 uur ds. L. Blok; Goes 19.30 uur ds. Moens; Gouda 19.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 16.00 uur ds. W.J. Karels; 's-Gravenpolder 19.30 uur ds. Schipper; Groningen 19.30 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 19.30 uur ds. Silfhout; Hoogvliet 17.00 uur ds. Silfhout; Kampen 19.30 uur ds. Kleppe; Kapelle-Biezeling 19.30 uur ds. Tanis; Katwijk aan Zee 10.00 uur dhr. van Boven; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. P. Blok; Krimpen a/d IJssel 19.30 uur ds. Schot; Kriningen 16.00 uur ds. Schipper; Leerdam 17.00 uur ds. Mondria; Leiderdorp 19.30 uur ds. Boogaard; Lelystad 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Marknesse 14.30 uur ds. Melis; Middelburg-Zuid 19.00 uur ds. van Gelder; Middelharnis 19.30 uur ds. J. Karels; Moerkapelle 19.00 uur ds. Zippro; Nieuwdorp 16.30 uur ds. van Gelder; Nieuwerkerk ZLD 19.00 uur ds. Veenendaal; Nijkerk 19.30 uur ds. Beens; Nunspeet 19.30 uur ds. Meeuse; Oostburg 15.30 uur ds. C. Harinck; Oosterend-Texel

19.30 uur ds. van Dijk; Opheusden 19.30 uur ds. J. Karens; Oudemirdum 9.30 uur dhr. G. Pater; Rhenen 19.30 uur dhr. G. Pater; Ridderkerk 19.30 uur ds. van Aalst; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. van Dieren; Rijssen-West 19.30 uur ds. Mol; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. Paul; Rotterdam-Zuid 19.45 uur ds. Mijnders; Scherpenisse 19.00 uur ds. Brugge; Scherpenzeel 19.30 uur ds. F. Mulder; Soest 16.00 uur ds. Visscher; Sprang Capelle 17.00 uur ds. J. de Pater; Terneuzen 19.15 uur ds. C. Harinck; Terwolde-De Vecht 19.30 uur ds. Tuinier; Tholen 19.00 uur ds. de Jongste; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Verweij; Urk 19.30 uur ds. van Krimpen; Veenendaal 19.30 uur ds. Sonneveld; Waarde 19.00 uur ds. Hofman; Waardenburg 19.30 uur ds. Mondria; Wageningen 17.00 uur dhr. G. Pater; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens; Woerden 19.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 19.00 uur (H.D.) ds. v/d Poel; Zeist 19.30 uur ds. van Eckeveld.

gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70; dienst iedere zondag om 10.30 uur. Catechisatie: dinsdagavond om de twee weken 18.15 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; Kerk van de Zevende Dags Adventisten, Eeskwerd 1; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. v.d. Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105-107; diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur. Bijbelstudie: iedere woensdagavond om 20.00 uur.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH,

Advertenties

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Enkhuizen geeft met droefheid kennis van het overlijden van haar oud ambtsbroeder

LIEUWE BUWALDA

Van 1953 t/m 1959 heeft hij de gemeente in alle eenvoudigheid, met de gaven die de Heere hem had geschonken, als diaken mogen dienen. Hij heeft zijn wens verkregen. De Heere trooste zijn vrouw, kinderen, klein- en achterkleinkinderen, en Hij heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Enkhuizen, 8 maart 2002. Namens de Gereformeerde Gemeente Enkhuizen
Preses, G.J. van Pijkeren
Scriba, J. Bart

TE KOOP GEVRAAGD:

Theologische boeken

Tel. 0577-401065

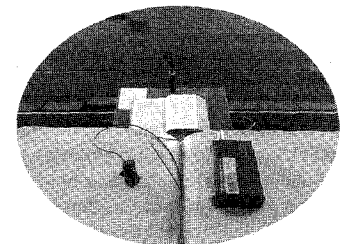
Bestel nu nieuw standaardwerk:

leven en nagelaten geschriften
R.M. MacCheyne door A. Bonar
O ISRAËLS VERWACHTING
780 blz. 45 euro, franco verzending
Uitg. Boekh. De Palmboom v.o.f.
Stationsstr. 1 4675 CG St.Philipsland
TEL./FAX 0167 - 57 29 75

Geluid zoals het hoort!

Ook hier hebben wij het geluid verzorgd!

Uw (kerk)zaal had hier ook kunnen staan!

Van Gelder Elektronica

Carry van Bruggenstraat 33 9422 KM
Smilde tel: 0592 415 509
email: vge@vangelderelektronica.nl
www.vangelderelektronica.nl

Van Horssen bv

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

- Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen, naar wens van de familie;
- Geen crematies;
- Opbaren met kistkoeling in het sterfhuis of in de voor u bekende aula's;
- Dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden; ook voor de verzorging van de overledene door een gediplomeerde verpleegster.

AL UW PERSOONLIJKE WENSEN WORDEN DOOR ONS IN ALLE RUST EN VERTROUWELIJK BEHARTIGD.

Begravenisonderneming de Jongh

Kerkstraat 15a, 4181 AA Waardenburg
Tel. 0418-652039

Reepijzer 5
3371 JC Hardinxveld-Giessendam
Tel. 0184-611154

SOS voor MALAWI

Nationale Noodtoestand afgekondigd...Ergste hongersnood sinds 50 jaar...70% van de 10 miljoen inwoners bedreigd door honger...Moeders verkopen kinderen... Basisvoedsel 300% duurder...Mensen eten onrijpe maïs en bladeren...

Beantwoord de Noodkreet! Giro 307447

Het deputaatschap heeft inmiddels € 45.000 beschikbaar gesteld aan de Presbyteriaanse kerk in Malawi voor deze noodhulpactie.

DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING
IN BIJZONDERE NODEN DER
GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Postbus 615 • 3440 AP Woerden
Tel. 0348-489910 • Fax 0348-483721

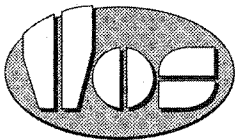
Uitgesneden teksten div. modellen
G. v.d. Dikkenberg, Munnikenweg 11,
3905 MD Veenendaal, tel. 0318-540252

Voor een paar dagen of langer, gezelligheid en sfeer, **PENSION DE PEEL**, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is. Fam. Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren. Tel. 0488-481687.

TEXEL. Ruim gelegen 6-8 pers. bungalows, 3-sl.k., wasm. en 4-6 pers. stacaravans, 2 sl.k., douche. Bel voor de folder: 0222-318391. Vakantieoord 'De Verrassing', Bijenkorfweg 6, Oosterend.

Begrafenisonderneming L. STAM

Planetenlaan 26, 2957 SN Nw.Lekkerland
Tel. 0184 - 685240. - Geen crematies -

Vertrouwd verzorgd

Begrafenisverzorging Vos

- verzorgt begravenissen in alle plaatsen op de Veluwe en aangrenzende gebieden
- staat u terzijde met vertrouwd zorg en aandacht, ongeacht bij welk begrafenisfonds u bent aangesloten
- is dag en nacht te ontbieden en altijd bereikbaar
- houdt rekening met uw persoonlijke wensen
- verzorgt geen crematies

Begrafenisverzorging Vos Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
Telefoon (0577) 40 16 89, Fax (0577) 40 10 27

Begrafenisverzorging Vos. Zorg met gepaste eerbied.

Uitgeverij "Middelburg"

VERSCHENEN:
Ik heb geloofd;
daarom heb ik gesproken
Levensgeschiedenis van Z. Verhage

Een niet eerder verschenen levensbeschrijving. Verhage geeft een heldere, eerlijke omschrijving van zijn bekering en de omgang met Gods volk. Vooral met zijn zielenvriend oefenaar Jan Vader te Meliskerke. Hij kerkte o.a. in Middelburg, bij de bekende ds. H.H. Middel en ds. P. van Dijke. Met een historische toelichting, foto's en gegevens over de familie en het nageslacht.
Prijs: € 11,25

De stem van de tortelduif
Uit het leven van Plonia Biemond

De ware bekering is in weinig boeken zó duidelijk, evenwichtig, indrukwekkend, maar ook zó liefdevol beschreven als in dit boek. Plonia heeft veel meegemaakt, maar zij wist in Wie zij geloofde en dat geloof beschaamde haar niet!

na 1,5 jaar 3e druk Prijs: € 11,25

Jonge Zangers deel 5 2e druk
Levensende en de verwachting van:
Matje Verbruggen, Elisabeth Wallbridge
Cornelia C. Winckelman en
Gerit van Bale

Vóór Matje Verbruggen stierf liet zij weten: 'Op mijn kistje moet staan *'Ik ben des Heeren!'* Elisabeth Wallbridge woonde op het eiland Wight, waar *Jenny de hutbewoonster* toen ook woonde. Ds. L. Richmond was getuige van hun einde en heeft dit uitzonderlijk mooi beschreven.

Deel 1: 4e druk **Gerrit van Doesburg, Lena Lampers, Leuntje van Rhijn en Adriana Leeuwenburg**

Deel 2: 3e druk **Pieterrella Geense, Ester Flikweert, Jan Zuidweg, Cornelis Kerkhoven en Een Jonge reiziger naar Oost-Indië.**

Deel 3: 2e druk **Hendrikje de Wit, Maria Molendijk, Een godgeheiligd zaad, Maria Mijs, Pieter Hoogsteger en Pieter de Waal.**

Deel 4: 2e druk **Kaatje Eikelenstam, Maria Steenbergen, Arie Vosbergen, Maria Schenk, Willem Devonshire en Karel Coulson**
Prijs: € 9,00 per deel

te bestellen bij de boekhandel, of:

Uitgeverij "Middelburg"
t Zanddorp 2, 4335 AJ Middelburg
tel. 0118-625472

Te huur voor het hele jaar door:
Ruime **vakantiewoning** met 8 slaapplaatsen in **Alberta-Canada**, omgeving van Lethbridge. Dicht bij Watterton Park en Amerikaanse grens. U hebt een schitterend uitzicht op de prairie en de Rocky Mountains. Voor inlichtingen: 0571-292950.

Belijdenisgeschenk

M. Golverdingen v.d.m. Heimwee naar God

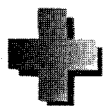
Zeven indringende preken die jongeren zullen aanspreken met omslag van Rien Poortvliet.
132 p. €12,50 (excl. verzendkosten)

Bestel nu!

0183-665993/620862/622399
of per e-mail sdpost@gomarus.nl

Belijdenisgeschenk

Kraamzorg?

RST

Tel. 0342 - 422 324
Postbus 154, 3770 AD Barneveld

Te h. omg. Apeldoorn, Beekbergen (Lieren), woongelegenhed v.e. werkende j. vr. eigen ingang, kamer, keuken, slaapkamer, douche, toilet+schuurtje, aanvaarding in overleg.
Tel. 055-5062744.

Harkes Begravenissen

Berkenbroek 7
2811 NZ Reeuwijk
tel. 0182 - 30 04 23

Dag en nacht bereikbaar

*Wij verzorgen
alleen begravenissen*

Begravenisonderneming

Voor uitvaartzorg in:

- ◆ Scherpenzeel
- ◆ Barneveld
- ◆ Veenendaal
- ◆ Kootwijkerbroek
- ◆ De Valk-Wekerom
- ◆ Amersfoort
- ◆ Renswoude
- ◆ Waudenberg

Geen crematies

Prinsenaan 30
3925 BM Scherpenzeel
Tel. 033 277 0555

*Wat is het leven nog waard bij ondraaglijk lijden?
Heel veel, vindt Stichting Schuilplaats.
Daarom zeggen we 'nee' tegen euthanasie.*

*Toch is alleen 'tegen' zijn niet voldoende.
Stichting Schuilplaats ontwikkelt projecten
voor vrijwillige terminale zorg voor
ongeneeslijk zieke mensen.
Pijnbestrijding, psychosociale hulp
en pastorale zorg gaan hand in hand.*

Niet alleen 'Tegen'!

Stichting Schuilplaats geeft hulp aan mensen met psycho-sociale problemen, biedt begeleiding bij projecten voor vrijwillige terminale zorg en heeft een eigen jongerenorganisatie.

**Steun Stichting Schuilplaats
Als u niet alleen 'Tegen' bent!**

GIRO 1341400

Stichting Schuilplaats

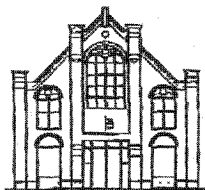
Postbus 7 • 3900 AA Veenendaal

Tel. (0318) 526123 • Fax: (0318) 553477

schuilplaats

Stichting Schuilplaats. Van Levensbelang

Bijbelcentrum 'Bij Simon de Looier'

Evangelisatiepost Gereformeerde Gemeente Amsterdam
Looiersgracht 70-72, 1016 VT Amsterdam Tel. 020-6227742

Al uw **boeken en CD's** kunt u bij ons bestellen.

De opbrengst is bestemd voor het evangelisatiewerk.

Bij een bestelling boven €30 betaalt u geen portokosten.

U kunt telefonisch bestellen: **0252-419560 of 079-3417962.**

Zakbijbels met zilveren en gouden slot

Bijbels in Statenvertaling

Een heel bijzonder geschenk voor bijzondere gelegenheden.

Aan deze zakbijbels met slot is veel zorg besteed. Formaat 8,6 x 12,4 cm.

Met Psalmen, Catechismus en Formulieren.

D32z	in zwartleren band	€ 166,-
D34z	idem, met duimgrepen	€ 180,-
D32az	in antiek-bruine lederen band	€ 197,-
D34az	idem, met duimgrepen	€ 212,-
	Zakbijbels met gouden slot vanaf	€ 396,-

Ook verkrijgbaar in de boekhandel.

Een uitgebreide kleurenfolder wordt u op verzoek toegezonden.

Gereformeerde Bijbelstichting

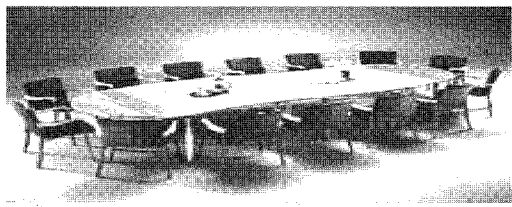
Postbus 168, 4140 AD Leerdam, (0345) 61 01 55 - Giro 1.355.824 t.n.v. penningm. GBS Leerdam

Bouman

copiers-faxen-printers-meubilair

Amundsenweg 45 4462 GP Goes
Tel. 0113-271955 Fax 0113-271956

DE SPECIALIST OP HET
GEBIED VAN:

- kerkenraadkamers
- garderobes
- zaalinrichting
- bibliotheekkasten
- brandkasten
- datasafes
- kopieermachines
- etc.

begrafenisverzorging T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen,
Rotterdam en omstreken.
Opbaar mogelijkheden in een
door u gewenst uitvaartcentrum
of thuis met kooling.
Geen crematies.
Dag en nacht bereikbaar

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010-460 95 09
Fax 010-455 79 12

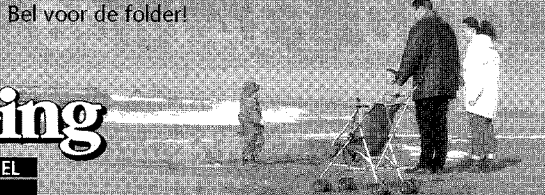

Voorjaar op Texel: rust, ruimte en natuur op het waddeneiland

Ruim gelegen bungalows en sta-caravans.
Bel voor de folder!

BUNGALOWPARK
De Verrassing

BIJENKORFWEG, OOSTEREND TEXEL
TELEFOON 0222-318391

TE HUUR IN ENTER (nabij Rijs-
sen) een geheel vrij en rustig gelegen
vakantieboerderij (z.i.e.h.), 8 pers.
Wegens annulering nog vrij van 29-06
t/m 06-07 en van 03-08 t/m 17-08.

CANADA BEZOEKERS.

Wij hebben twee bej. woningen te
huur in het bej. teh. van de Ger.
Gem. te Norwich, Ont.
Inl. tel. 001-519-863-2574.

Thema:

Als het tij keert...

D.V. *Za. 6
april*

H.I. Ambacht
13.30-15.30 uur

Landelijke Evangelisatie Middag

Programma:

- sprekers: ds. M.J. van Gelder: opening, mr. dr. J.T. van den Berg (ze kamer SGP): "Als het tij keert...", evangelist G. Baan: "...dan verzet men de bakens", evangelist G. van de Breevaart: sluiting.
- jeugdkoor 'Harpe Davids' en samenzang (+ collecte)
- Introductie van het nieuwe evangelisatieblad
- Kinderverhaal door mevr. G.W. van Leeuwen-van Haften
(Voor de kleintjes is de kindercrèche geopend!)

Jong en oud, hartelijk welkom! Plaats: Petrakerk Ger. Gemeente, Kerkstraat 10, H.I. Ambacht